Pedagogische begeleidingsdienst
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

LEERPLAN DERDE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

SPORTBEGELEIDING

SPECIFIEK GEDEELTE

DUBBELE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR
(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER
3DA/SPORTBEGELEIDING

INSPECTIENUMMER
GSO-2024-1355-Gemeenschapsonderwijs-adv-V25

Versiedatum
31/01/2025

STUDIEDOMEIN

SPORT

Inhoudstafel

Inleiding 3
Samenhang 3
Eigenheid van de studierichting 3
Doelgroep 4
Onderwijskwalificatie 5
Logische doorstroommogelijkheden 6
Gepersonaliseerd Samen Leren 7
Ruimte voor het eigen pedagogisch project 7
Opbouw van de leerplandoelen 8
Herkomst van de doelen 8
De leerplandoelen 8
Subdoelen 9
Minimale inhoudelijke afbakening 9
Nummering van de leerplandoelen 9
Leerplandoelen 11
Generieke doorstroomcompetenties 11
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens 12
Toegepaste bewegingswetenschappen 15
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie 17
BK-doelen 18
Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen 25
Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen 27
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen 29
Minimale materiële vereisten 30
Vakkenkoppeling 31
Pedagogisch – didactische ondersteuning 32

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte dubbele finaliteit, derde graad. Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'Derde graad secundair onderwijs - Basisvorming dubbele finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Uitgangspunten

Bij het formuleren van de doelen voor het specifiek gedeelte is er over gewaakt dat het ambitieniveau hoog ligt voor alle leerlingen. Bovenop de doelen die opgenomen zijn in het curriculumdossier heeft het GO!, vanuit haar ambitie om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden aan alle leerlingen, GO!-doelen toegevoegd. Het geheel van de leerplandoelen specifieke vorming is evenwichtig opgesteld met oog voor de haalbaarheid voor alle leerlingenprofielen en met bijzondere aandacht voor het evenwicht tussen de basisvorming en het specifiek gedeelte.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de dubbele finaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

De specifieke vorming bestaat uit leerplandoelen die **voorbereiden op vervolgonderwijs**:

- WD 01.01 Algemene doorstroomcompetenties: Generieke doorstroomcompetenties
- WD 08.04 Biologie: Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens
- WD 13.02 Bewegingswetenschappen: Toegepaste bewegingswetenschappen
- WD 14.03 Gedragswetenschappen: Toegepaste gedragswetenschappen – psychologie

In deze studierichting krijgen de leerlingen toegepaste bewegingswetenschappen. Ze leren de technische en tactische competenties te beheersen en gericht toe te passen bij een divers aantal individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomeinen.
Ze krijgen ook psychologie. Ze worden geïntroduceerd in verschillende deelaspecten van de psychologie zoals ontwikkelingspsychologie, gezondheidspsychologie en sociale psychologie.
In toegepaste fysiologie en anatomie van de mens komen verschillende fysiologische processen en de anatomie van de mens binnen de context van de studierichting aan bod.
Tot slot maken generieke onderzoekscompetenties een belangrijk deel uit van deze studierichting. Ze worden gerealiseerd met de specifieke inhouden van de studierichting.

In deze studierichting worden daarnaast binnen de specifieke vorming de competenties van de **beroepskwalificatie sport- en spelleider** gerealiseerd. De sport- en spelleider staat mee in voor de organisatie van sport-, bewegings- en spelactiviteiten binnen een breedtesportcontext. Hij is niet gericht op het leren initiëren van een specifieke sporttak. Hij kan op zelfstandige basis sport-, bewegings- en spelactiviteiten voorbereiden, vormgeven, uitvoeren, begeleiden, introduceren en afsluiten volgens de noden van de deelnemers. Om die activiteiten uit te voeren stelt hij een voorbereidingsfiche op, verzamelt en superviseert hij het noodzakelijke materiaal en zet hij de activiteitenlocatie op, op een didactisch verantwoorde, kwalitatieve en veilige manier. Daarbij speelt hij in op de maatschappelijke context om de leeftijds- en kansengroepen te animeren, motiveren en enthousiasmeren. Hij evalueert de activiteit en zijn eigen werkzaamheden en stelt indien nodig verbeterpunten voor. Hij past de principes van veilig sporten preventief en curatief toe, anticipeert op onverwachte omstandigheden en handelt bij ongevallen volgens de voorgeschreven procedures.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de dubbele finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.
In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben basiscompetenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen.
  Aanvullend hebben deze leerlingen in het specifieke gedeelte van de tweede graad leerplandoelen verworven die gekoppeld zijn aan wetenschapsdomeinen die in de derde graad aan bod komen. Op een aantal van deze doelen wordt in de derde graad verder gewerkt. Deze leerplandoelen worden beschouwd als noodzakelijke doelen om succesvol aan de derde graad deel te nemen. In de GO! Navigator wordt de link gelegd tussen de doelen van de tweede en de derde graad (verticale samenhang).
  Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:
    - Sport
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die tot hetzelfde (sub)domein behoort uit een andere finaliteit (doorstroom) hebben een meer abstracte vorming genoten met minder aandacht voor concrete toepassingen. Deze leerlingen hebben (mogelijk) minder basisvaardigheden en / of basiskennis verworven in vergelijking met de leerlingen die uit een logische vooropleiding komen.
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen waarbij er aandacht is voor het wegwerken van eventuele hiaten bij de start van de derde graad. Hierbij heeft het lerarenteam de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 4. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 4 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
    - concrete en abstracte gegevens (informatie en begrippen) uit een specifiek domein interpreteren
    - reflectieve cognitieve en productieve motorische vaardigheden toepassen
    - gegevens evalueren en integreren
    - strategieën ontwikkelen voor het uitvoeren van diverse taken en om diverse, concrete, niet-vertrouwde (maar weliswaar domeinspecifieke) problemen op te lossen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
    - handelen in een combinatie van wisselende contexten
    - autonoom functioneren met enig initiatief
    - volledige verantwoordelijkheid voor eigen werk opnemen
    - het eigen functioneren evalueren en bijsturen met het oog op het bereiken van collectieve resultaten

De verwachtingen uit de onderwijskwalificatie vormen een hulpmiddel voor leraren en vakgroepen om de afbakening van de leerplandoelen concreet vorm te geven.

Logische doorstroommogelijkheden

Sportbegeleiding is een studierichting met een dubbele finaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren, graduaatsopleidingen of professionele bacheloropleidingen binnen hetzelfde interessegebied.

Voor de richting Sportbegeleiding is het meest logische 7de leerjaar:

- Fitnessbegeleider (Duaal)

Voor de richting Sportbegeleiding situeren de meest logische professionele bacheloropleidingen zich binnen de studiegebieden:

- Gecombineerde studiegebieden
  - Sport en Bewegen
- Gezondheidszorg
  - Ergotherapie
  - Logopedie en Audiologie
  - Medische Beeldvorming en Radiotherapie
  - Mondzorg
  - Oogzorg
  - Orthopedie
  - Podologie
  - Toegepaste Gezondheidswetenschappen
  - Verpleegkunde
  - Voedings- en Dieetkunde
  - Vroedkunde
- Onderwijs
- Sociaal-Agogisch Werk
  - Gezinswetenschappen
  - Maatschappelijke Veiligheid
  - Orthopedagogie
  - Sociaal Werk
  - Sociale Readaptatiewetenschappen
  - Toegepaste Psychologie

Doorstroom naar alle andere professionele bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt de leerling er niet specifiek inhoudelijk op voorbereid.

Doorstroom naar academische bacheloropleidingen is niet uitgesloten, maar binnen deze studierichting wordt er niet voldoende voorbereid op academisch hoger onderwijs.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met élke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

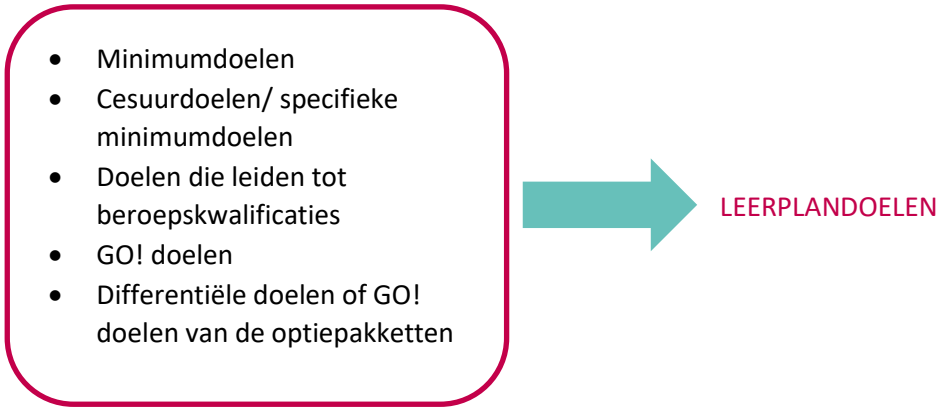
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- specifieke minimumdoelen
- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules… kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
  Geen enkel leerplandoel heeft ‘memoriseren’ als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels… kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden… en aan de hand van criteria, argumenten… een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht… een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie…

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een ‘hoger’ beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01 1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier.
    De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01 Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

In plaats van ‘BK3’ kan het nummer ook beginnen met ‘WD3’:

WD3_01.01.01

01.01.01

- De betekenis van het nummer links (bijvoorbeeld WD3_01.01.01):
    - WD3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat behoort tot een wetenschapsdomein
    - 01.01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
        - Doelen van de vorm 01.xx.xx hebben betrekking op wetenschapsdomein 01. (In dit geval verwijst 01 naar 'Algemene doorstroomcompetenties'. In totaal zijn er 16 wetenschapsdomeinen.)
        - Doelen van de vorm xx.01.xx hebben betrekking op subdomein 01 van het betrokken wetenshapsdomein.
        - Het laatste cijfer (xx.xx.01) is het volgnummer binnen het subdomein.

      De lijst van de wetenschapsdomeinen en de subdomeinen is terug te vinden in de GO! Navigator.

- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel:
    - Het nummer (bijvoorbeeld 01.01.01) verwijst naar het corresponderend specifiek minimumdoel in het curriculumdossier.
      De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
    - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

WD2_09.06.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld WD3_01.01.01.01):
    - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel WD3_01.01.01.
- Indien een subdoel overeenkomt met een specifiek minimumdoel wordt de verwijzing naar het specifiek minimumdoel rechts in de tabel opgenomen.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen

Generieke doorstroomcompetenties

WD3_01.01.01

01.01.01

De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.

creëren

WD3_01.01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen kiezen een onderzoeksmethode in functie van een gegeven of zelfgekozen onderzoeksvraag.

- onderzoekbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen verzamelen data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

- betrouwbaarheidscriteria

WD3_01.01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen verwerken data en bronnen in functie van de gekozen onderzoeksmethode.

WD3_01.01.01.04

Subdoel 4

De leerlingen synthetiseren de onderzoeksresultaten en formuleren een antwoord op de onderzoeksvraag.

WD3_01.01.01.05

Subdoel 5

De leerlingen rapporteren over de onderzoeksactiviteiten en -resultaten.

- mondelinge of schriftelijke rapportage

WD3_01.01.02

De leerlingen refereren correct aan gebruikte bronnen volgens een wetenschappelijk referentiesysteem.

- relevant wetenschappelijk referentiesysteem
- bronvermelding

toepassen

Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

WD3_08.04.01

08.04.03

De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen. [1]

- processen tot op weefselniveau
- enzymwerking

begrijpen

WD3_08.04.01.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de bouw en de functie van de stelsels bij de mens met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen.

- ademhalingsstelsel
- spijsverteringsstelsel
- hormonaal stelsel

WD3_08.04.01.02

Subdoel 2

De leerlingen illustreren fysiologische processen bij de mens.

- stofwisseling en secretie

WD3_08.04.01.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren afwijkingen aan stelsels of in fysiologische processen.

- gezondheidsproblematieken

[1] Rekening houdend met de context van de studierichting.

WD3_08.04.02

08.04.04

De leerlingen leggen transportfysiologie uit aan de hand van structuur en werking van hart, bloedvaten, lymfevaten en longen.

begrijpen

WD3_08.04.02.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de bouw en de functie van het transportstelsel bij de mens met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen.

- bloed- en lymfevatenstelsel
- ademhalingsstelsel
- uitscheidingsstelsel

WD3_08.04.02.02

Subdoel 2

De leerlingen illustreren transportprocessen in diverse stelsels.

WD3_08.04.02.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren afwijkingen aan het transportstelsel of transportprocessen.

- gezondheidsproblematieken

WD3_08.04.03

08.04.05

De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit.

begrijpen

WD3_08.04.03.01

Subdoel 1

De leerlingen beschrijven de belangrijkste componenten van de niet-specifieke afweer.

- witte bloedcellen: lymfocyten en macrofagen

WD3_08.04.03.02

Subdoel 2

De leerlingen leggen de rol van de specifieke afweer uit.

- antigen, antilichaam
- bloedgroepen

WD3_08.04.03.03

Subdoel 3

De leerlingen illustreren methoden om de specifieke afweer te ondersteunen.

- principes van vaccinatie, serumbehandeling,

WD3_08.04.04.03

Subdoel 4

De leerlingen illustreren problemen met specifieke afweer.

- principes van allergie en auto-immuniteit

Toegepaste bewegingswetenschappen

WD3_13.02.01

13.02.01

De leerlingen voeren in authentieke situaties bewegingsspecifieke competenties uit binnen het individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomein op gevorderd niveau.

- sportspecifiek gedrag

creëren

WD3_13.02.02

13.02.02

De leerlingen sturen uitvoeringen en beslissingen binnen verschillende bewegingsdomeinen bij.

toepassen

WD3_13.02.03

13.02.03

De leerlingen beschrijven bewegingsactiviteiten vanuit anatomisch, fysiologisch of biomechanisch perspectief.

begrijpen

WD3_13.02.04

13.02.04
6

De leerlingen passen principes van medisch verantwoord en veilig bewegen/sporten toe.

- preventief en curatief

toepassen

WD3_13.02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen de wetenschappelijke inzichten en wettelijke normen/reglementering inzake gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu toe.

- veilige beweegomgeving
- vormen van herstel

WD3_13.02.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen principes, aanwijzingen en regels met betrekking tot materiaalveiligheid toe volgens de gebruikershandleiding en operationele richtlijnen van de fabrikant.

WD3_13.02.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen de richtlijnen met betrekking tot veilig handelen toe wanneer de veiligheid van de deelnemers of anderen in het gedrang komt.

- organisatie specifieke veiligheidsregels

WD3_13.02.04.04

Subdoel 4

De leerlingen passen de richtlijnen van de organisatie toe inzake gebreken en defecten met betrekking tot accommodatie, uitrusting, materiaal en locatie.

- organisatieverantwoordelijke

WD3_13.02.05

De leerlingen beoordelen aan de hand van principes van preventief en curatief handelen, meerdere bewegingssituaties in functie van medisch verantwoord en veilig bewegen.

evalueren

WD3_13.02.06

13.02.05

De leerlingen beschrijven basisprincipes van gezonde voeding voor de sporter.

- energiemetabolisme
- voedingssupplementen

begrijpen

Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

WD3_14.03.01

14.03.01

De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen.

- onderliggende hulpvragen, specifieke noden, culturele of sociaal-economische achtergrond van het individu of de doelgroep
- fasen van gedragsverandering
- individuele strategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- omgevingsstrategieën van gezondheidsbevordering op preventief of curatief niveau
- effecten van motiverende en (non-) directieve gespreksvoering op gedragsverandering

begrijpen

WD3_14.03.02

14.03.02

De leerlingen lichten sociaal gedrag toe.

- sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding

begrijpen

WD3_14.03.03

14.03.03

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen.

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken
- morele ontwikkeling
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

analyseren

BK-doelen

BK3_01.01

1

De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. [2]

toepassen

BK3_01.01.01

Subdoel 1

De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.

BK3_01.01.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.

BK3_01.01.03

Subdoel 3

De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.

BK3_01.02

2

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. [3]

toepassen

BK3_01.02.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.

BK3_01.02.02

Subdoel 2

De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.

BK3_01.02.03

Subdoel 3

De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.

[2] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[3] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03

3

De leerlingen handelen economisch en duurzaam. [4]

toepassen

BK3_01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.

BK3_01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.

BK3_01.04

4

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch. [5]

toepassen

BK3_01.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.

BK3_01.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.

BK3_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_01.05

De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op. [6]

toepassen

[4] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[5] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.
[6] Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_02.01

7

De leerlingen verwerven inzicht in bewegings- en sportactiviteiten.

- bewegingsaanbod in functie van een gezonde en actieve levensstijl

analyseren

BK3_02.02

5

De leerlingen voeren bewegings- en sportactiviteiten in verschillende omgevingen en omstandigheden uit, aangepast aan de noden van diverse doelgroepen, binnen een context van slagsporten, balsporten, dansante sporten, 'urban sports', sportspelen en animatie.

toepassen

BK3_02.03

8

De leerlingen verwerven inzicht in en stellen een methodische opbouw op voor diverse bewegings- en sportactiviteiten in functie van diverse doelgroepen.

- principes van ontwerpen en animeren van sport-, bewegings- en spelactiviteiten
- materiaal en locatie

Creëren

BK3_02.04

10

De leerlingen bereiden bewegings- en sportactiviteiten voor, informeren over de activiteiten en enthousiasmeren de deelnemers.

Creëren

BK3_02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen bereiden bewegings- en sportactiviteiten voor binnen ongekende bewegingscontexten.

- verwachtingen en beleving van deelnemers
- mogelijkheden en beperkingen van de locatie
- materiaal
- voorbereidingsfiche met doelstellingen, rekening houdend met de evaluaties van voorgaande activiteiten

BK3_02.04.02

Subdoel 2

De leerlingen informeren over de activiteiten aan de hand van aangereikte communicatie-, promotie- en marketingtechnieken.

BK3_02.04.03

Subdoel 3

De leerlingen enthousiasmeren de deelnemers aan de hand van aangereikte motivatietechnieken.

- vindplaatsgericht werken
- respect en waardering
- constructieve feedback

BK3_02.04.04

Subdoel 4

De leerlingen onderzoeken mogelijkheden van een toegankelijk bewegings- en sportaanbod.

- motivatie en drempels om te bewegen/sporten
- ontwikkelingspsychologie van kinderen, adolescenten, volwassenen en ouderen
- kenmerken van personen met een fysieke beperking
- kenmerken van kansengroepen (buitenlandse herkomst, armoede, gedetineerden, vluchtelingen)

BK3_02.05

De leerlingen passen begeleidingsvaardigheden toe.

toepassen

BK3_02.05.01

Subdoel 1

De leerlingen gebruiken principes van didactisch handelen bij sport-, bewegings- en spelactiviteiten.

- differentiatie naar leeftijd, vaardigheidsniveau en doelgroep
- mogelijkheden en context van de deelnemers
- verdelen van aandacht (individueel versus groep)

BK3_02.05.02

Subdoel 2
11

De leerlingen passen taalgebruik en boodschap aan de deelnemers en vanuit hun rol aan.

BK3_02.05.03

Subdoel 3

De leerlingen gebruiken meerdere principes om tot een veilige, ondersteunende en aangename omgeving voor de deelnemers te komen.

- ethisch verantwoord sporten
- onverwachte omstandigheden: weer, aantal deelnemers, mogelijkheden deelnemers)
- groepsdynamiek: groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, empathisch handelen, conflictbeheersing
- diversiteit en omgang met diverse doelgroepen
- hanteren van materiaal: (op)stellen & opbergen, gebreken en defecten
- opstarten (ontvangen van deelnemers) en afsluiten van activiteiten (feedback van de deelnemers, vertrek van de deelnemers)
- motiverend coachen
- geven van feedback

BK3_02.06

9

De leerlingen duiden en demonstreren bewegings- en sportactiviteiten.

toepassen

BK3_02.06.01

Subdoel 1

De leerlingen hanteren manieren om de regels/contouren van een activiteit toe te lichten op basis van een voorbereidingsfiche.

BK3_02.06.02

Subdoel 2

De leerlingen hanteren manieren om instructie en feedback te geven.

BK3_02.06.03

Subdoel 3

De leerlingen hanteren manieren om te controleren indien iedereen de aanwijzingen en informatie correct begrepen heeft.

BK3_02.07

11

De leerlingen observeren bewegings- en sportactiviteiten en stellen verbeteringen voor.

evalueren

BK3_02.07.01

Subdoel 1

De leerlingen beoordelen bewegings- en sportactiviteiten.

- evaluatiemethoden

BK3_02.07.02

Subdoel 2

De leerlingen beoordelen veranderende situaties, omgeving en/of gedrag van leerlingen tijdens de activiteiten.

BK3_02.07.03

Subdoel 3

De leerlingen beargumenteren suggesties met betrekking tot nieuwe ideeën, invulling van activiteiten en methodieken.

BK3_02.08

13

De leerlingen passen de ongevalsprocedure toe.

toepassen

BK3_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen handelen conform de voorgeschreven procedure.

- veiligheidsverantwoordelijke
- ernst en toestand van een letsel van de deelnemer
- externe hulpdiensten

BK3_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen hanteren EHBO-materiaal aangepast aan de situatie.

BK3_02.08.03

Subdoel 3

De leerlingen hanteren aangeleerde procedures bij het rapporteren van incidenten.

BK3_02.09

De leerlingen hanteren strategieën om de eigen deskundigheid te ontwikkelen.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen passen reflectiestrategieën toe om het eigen handelen bij te sturen waar nodig.

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen passen principes van levenslang leren toe (nieuwe evoluties, bijscholingen).

- belang en mogelijkheden van levenslang leren

Samenhang minimumdoelen – leerplandoelen

In deze rubriek wordt een overzicht gegeven van alle specifieke minimumdoelen die van toepassing zijn voor deze studierichting (kolom 1 en 2).
In kolom 3 en 4 wordt aangegeven waar deze specifieke minimumdoelen opgenomen zijn in het leerplan.

- Specifieke minimumdoelen die ingedaald zijn als cesuurdoelen (in de studierichting van de tweede graad die een logische vooropleiding is voor deze studierichting in de derde graad) zijn terug te vinden in de derde kolom. Zij moeten niet meer aan bod komen in de derde graad (en bijgevolg ook niet meer geëvalueerd worden in de derde graad) maar ze zijn een belangrijk aandachtspunt om de beginsituatie van de leerling in kaart te brengen en te zorgen voor een gepaste begeleiding.
- Specifieke minimumdoelen die aan bod komen in de derde graad zijn terug te vinden in kolom 4.

De nummers in kolom 3 en 4 verwijzen naar het leerplandoel waar het specifiek minimumdoel letterlijk is opgenomen. Eventuele kenniselementen worden in het leerplandoel opgenomen, ofwel bij het specifiek minimumdoel zelf, ofwel bij de onderliggende subdoelen, ofwel via een combinatie.

Nummer specifiek minimum doel	Minimumdoel	Leerplandoel / subdoel 2de graad	Leerplandoel / subdoel 3de graad
Generieke doorstroomcompetenties			
01.01.01	De leerlingen doorlopen een onderzoekscyclus in samenhang met inhouden van minstens 1 wetenschapsdomein verbonden aan de studierichting.		WD3_01.01.01
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens			
08.04.01	De leerlingen leggen uit hoe de mens prikkels ontvangt en verwerkt met inbegrip van werking van zenuwen en hormonen.	WD2_08.04.01	
08.04.02	De leerlingen leggen uit dat beweging het resultaat is van een interactie tussen zenuw-, spier- en beenderstelsel. *Rekening houdend met de context van de studierichting.*	WD2_08.04.02	
08.04.03	De leerlingen leggen fysiologische processen van stofwisseling en secretie uit met inbegrip van structuur en werking van de betrokken organen. • Processen tot op weefselniveau • Enzymwerking • Gezondheidsproblematieken *Rekening houdend met de context van de studierichting.*		WD3_08.04.01
08.04.04	De leerlingen leggen transportfysiologie uit aan de hand van structuur en werking van hart, bloedvaten, lymfevaten en longen.		WD3_08.04.02
08.04.05	De leerlingen leggen specifieke en niet-specifieke afweer uit. • Bloedgroepen • Principes van vaccinatie, serumbehandeling, allergie, auto-immuniteit		WD3_08.04.03

[7] Sport, tweede graad dubbele finaliteit.

Toegepaste bewegingswetenschappen			
13.02.01	De leerlingen voeren in authentieke situaties bewegingsspecifieke competenties uit binnen het individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomein op gevorderd niveau.		WD3_13.02.01
13.02.02	De leerlingen sturen uitvoeringen en beslissingen binnen verschillende bewegingsdomeinen bij.		WD3_13.02.02
13.02.03	De leerlingen beschrijven bewegingsactiviteiten vanuit anatomisch, fysiologisch of biomechanisch perspectief.		WD3_13.02.03
13.02.04	De leerlingen passen principes van medisch verantwoord en veilig bewegen toe.		WD3_13.02.04
13.02.05	De leerlingen beschrijven basisprincipes van gezonde voeding voor de sporter.		WD3_13.02.06
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie			
14.03.01	De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag en strategieën toe om gezondheidsgedrag van individuen en doelgroepen te bevorderen. • Individuele - en omgevingsstrategieën		WD3_14.03.01
14.03.02	De leerlingen lichten sociaal gedrag toe. • Sociaal gedrag: groepsprocessen, sociale beïnvloeding		WD3_14.03.02
14.03.03	De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloopfasen. • Fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling • Cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken • Morele ontwikkeling • Socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit		WD3_14.03.03

Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen voeren bewegings- en sportactiviteiten in verschillende omgevingen en omstandigheden uit.	BK3_02.02
6	De leerlingen passen de principes van veilig sporten, zowel preventief als curatief, toe.	WD3_13.02.04
7	De leerlingen verwerven inzicht in bewegings- en sportactiviteiten.	BK3_02.01
8	De leerlingen verwerven inzicht in de methodische opbouw van diverse bewegings- en sportactiviteiten.	BK3_02.03
9	De leerlingen duiden en demonstreren bewegings- en sportactiviteiten.	BK3_02.06
10	De leerlingen bereiden bewegings- en sportactiviteiten voor, informeren over de activiteiten en enthousiasmeren de deelnemers.	BK3_02.04
11	De leerlingen observeren bewegings- en sportactiviteiten en stellen verbeteringen voor.	BK3_02.07
12	De leerlingen hanteren gepast taalgebruik binnen bewegings- en sportactiviteiten en vanuit hun rol.	BK3_02.05.02
13	De leerlingen passen de ongevalsprocedure toe.	BK3_02.08

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	**In leerplandoel / subdoel**
Conflicthantering	BK3_02.05.03
Didactisch handelen bij sport-, bewegings- en spelactiviteiten	BK3_02.05.01
Diversiteit en omgang met diverse doelgroepen	BK3_02.05.03
EHBO	BK3_02.08.02
Gezondheid in functie van een gezonde sportbeoefening	WD3_14.03.01
Groepsdynamiek (groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, …)	BK3_02.05.03
Materiaal	BK3_02.05.03
Principes van veilig sporten (preventief, curatief)	WD3_13.02.04

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad dubbele finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties/deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.
Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven…

Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.